

**Uitgangspuntennotitie
programmabegroting
2019-2022**

VASTGESTELD DB VRK 29 januari 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Financiële grondslagen	3
3. Kaders en programmaontwikkelingen	4
3.1 Besluitvorming na programmabegroting 2018.....	4
3.2 Nominale ontwikkelingen	5
3.3 Autonome ontwikkelingen	7
3.4 Actualisatie risicoprofiel	9
3.5 Samenvatting van het effect op het meerjarig financieel beeld	11
Bijlage: samenvatting cao gemeenten.....	11

1. Inleiding

In de voorbereiding op de begroting wordt een uitgangspuntennotitie opgesteld. De uitgangspuntennotitie vormt de basis waarop de ontwerpbegroting wordt vormgegeven. Uitgangspunt is de programmabegroting (primitieve begroting) 2018.

In deze notitie wordt een aantal programma- en algemene ontwikkelingen geschetst, die van invloed zijn op de programmabegroting 2019. Deze ontwikkelingen zijn, zoals vastgelegd in de nota Begrotings- en budgetbeheer (AB, november 2016) als volgt gerubriceerd:

Nominale ontwikkelingen: ontwikkelingen vanaf de vaststelling van de programmabegroting 2018 en de prijs- en loonindexering.

Autonome en externe ontwikkelingen: bijstelling in de bestaande begroting van niet beleidsmatige aard en ontwikkelingen, die als noodzakelijk en onvermijdelijk zijn te kwalificeren.

De uitgangspuntennotitie bevat geen voorstellen voor nieuwe beleid. Deze worden in de programmabegroting 2019 zelf gepresenteerd en van dekking voorzien.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de financiële grondslagen op basis waarvan de begroting 2019 wordt uitgewerkt.

In hoofdstuk 3 worden de *kaders en programmaontwikkelingen* nader toegelicht en wordt een totaalbeeld van het kader voor de programmabegroting 2019 gegeven.

2. Financiële grondslagen

Voor 2019 worden dezelfde financiële grondslagen gehanteerd als in 2018. Daarop aanvullend heeft het Algemeen Bestuur (AB) op 11 december 2017 (1^e begrotingswijziging 2018) besloten dat:

- Vanaf 2018 de geraamde lasten voor afschrijving en rente volgende uit het meerjareninvesteringsplan worden verwerkt in de begroting. Voorheen werden de kaders voor kapitaallasten bepaald op basis van de vervangingsverplichting van alle activa.
- Het rentepercentage voor nieuwe leningen te ramen op 1,5%.
In de programmabegroting 2018 is gerekend met een rentepercentage van 2,5%.

Beide voorgaande wijzigingen leiden tot zo reëel mogelijke begrotingscijfers.

Daarnaast wordt voorgesteld om het Algemeen Bestuur (AB) bij het vaststellen van de programmabegroting 2019 te laten besluiten dat voertuigen, na de afschrijvingstermijn nog een restwaarde hebben van 5%. Dit sluit aan op de praktijk en hoe hier ook elders in het land mee wordt omgegaan. Deze wijziging dient in het activabeleid, zoals dat is neergelegd in de nota begrotingsbeheer, te worden verwerkt. Dit uitgangspunt zal in de opbouw van de programmabegroting 2019 als vertrekpunt worden genomen.

Gelijk aan voorgaande jaren:

- De compensatie voor prijsontwikkelingen wordt gebaseerd op het IMOC-prijsindexcijfer, zoals door het CPB gepubliceerd. De index 2019 wordt op zijn vroegst in maart 2018 verwacht. In deze uitgangspuntennotitie is daarom een voorlopig percentage voor 2019 opgenomen.

- Bron voor de bepaling van het aantal inwoners is CBS/statline bevolking per postcode. Voor de programmabegroting 2019 wordt gerekend met de meest recente informatie, zijnde de inwoneraantallen per 1 januari 2017.
- De hoogte van de overhead (conform definitie BBV bestaande uit: kantoorhuisvesting, leidinggevende primair proces inclusief managementondersteuning, financiën, P&O, inkoop, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, ICT, facilitaire zaken en DIV) is genormeerd op maximaal 21,5% van de totale inkomsten van de begroting.
- Tarieven voor subsidie- en overige taken worden gebaseerd op de genormeerde ingezette capaciteit per activiteit, met een tarief dat bestaat uit het formatiebudget + bijkomende personeelskosten + 21,5% overhead. Indien van toepassing, wordt dit bedrag verhoogd met materiële kosten.
De uurtarieven worden berekend op basis van 1410 declarabele uren op jaarbasis. Daar waar landelijk tarieven (wettelijk) zijn vastgesteld worden deze gehanteerd.
- De BBV schrijft de wijze van berekening van de interne rekenrente voor. Op basis van deze berekening bedraagt de interne rekenrente voor 2019 2,5%.
- Voor de bepaling van de dekkingsmiddelen gelden de volgende vertrekpunten:
  - BDUR: beschikking bijdrage BDUR 2018
  - Ambulancezorg: afspraak zorgverzekeraars budget 2018
  - Gemeentelijke bijdragen: programmabegroting 2018

3. Kaders en programmaontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de kaders en ontwikkelingen voor de programmabegroting 2019 nader toegelicht. De vertreksituatie is de programmabegroting 2018.

3.1 Besluitvorming na programmabegroting 2018

3.1.1 Bijdrage VRK aan Nationale Reddingsvloot

Op 2 juni 2017 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met een nieuwe vormgeving van de wettelijke verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's voor de hulpverlening bij hoogwater en overstromingen.

Op voorstel van het Dagelijks Bestuur heeft de Bestuurscommissie Openbare Veiligheid (BCOV) op 16 oktober 2017 ingestemd met een bijdrage van de VRK aan de ingestelde nationale Reddingsvloot. Deze bedraagt conform convenant € 30.000 structureel.

3.1.2 Exploitatielasten pagers

In verband met de terrorismedreiging is het nodig de crisisorganisatie heimelijk te kunnen alarmeren. Daartoe zijn nieuwe pagers met een terugmeldfunctie aangeschaft. Daarnaast maakt het afschaffen van piket voor brandweer-vrijwilligers deze investering ook noodzakelijk. Om te weten wie naar aanleiding van het uitgegane alarm mag worden verwacht, is de terugmeldfunctie, waar de pagers over beschikken, onontbeerlijk

Bovenop de investeringslasten ontstaan ook kosten extra dataverkeer. De kosten dataverkeer bedragen structureel € 45.000.

3.1.3 Puntafzuiging van uitlaatgassen in brandweergarages

Bij de 2^e bestuursrapportage 2017 is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 189.000 ten behoeve van het treffen van arbeidshygiënische maatregelen om het brandweerpersoneel in de garages te beschermen tegen schadelijke uitlaatgassen. De uit het besluit voortvloeiende lasten bedragen € 18.000.

3.1.4. Verlaging rentepercentage voor nieuwe leningen (1^e begrotingswijziging 2018)

In de programmabegroting 2018 is gerekend met een rentepercentage van 2,5%. Het is realistisch dit percentage voor nieuwe leningen te ramen op 1,5%. Deze aanpassing leidt tot een voordeel € 80.000 in 2019 oplopend tot € 85.000 in 2022.

3.2 Nominale ontwikkelingen

3.2.1. Loon en prijsindexering (bron decemberraming 2017 CPB)

Prijsindexering:

Voor prijsindexering volgt de VRK 'Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (IMOC)'. Na jaren van lage en negatieve indexeringen is als gevolg van de huidige economische groei de IMOC behoorlijk gestegen.

In 2018 stijgt het bruto binnenlands product (bbp), net als in het voorgaande jaar, naar verwachting met meer dan 3%. Dergelijke groeipercentages hebben zich sinds 2007 niet meer voorgedaan. Door de aanhoudend hoge groei is volgend jaar sprake van hoogconjunctuur. De economische groei is breed gedragen. Bedrijfsinvesteringen, de consumptie door huishoudens, investeringen in woningen en de uitvoer dragen alle bij aan de groei van het bbp.

De bijstelling op prijsindexering voor de jaren 2015 t/m 2018 bedraagt 2,4%. De prijsindexering voor het jaar 2019 is geraamd op 1,6%. Hiermee komt de totale prijsindexering op 4,0%.

IMOC	2015	2016	2017	2018	cumulatief
CPB decemberraming 2017	0,4	0,8	1,5	1,6	
CPB decemberraming 2016	-0,9	0,6	1,1	1,1	
stijging	1,3	0,2	0,4	0,5	2,4

Loonindexering

De structurele stijging van de lonen als gevolg van het cao-akkoord bedraagt 3,25% tot 1 januari 2019. In de programmabegroting 2018 is 1,75% loonindexering geraamd, bestaande uit 1% stijging werkgeverslasten (met name pensioen) en 0,75% loonontwikkeling. Ieder jaar wordt de geraamde indexering getoetst aan de werkelijke loonontwikkeling. Conclusie is dat de stijging werkgeverlasten overeenkomt met de verwachting. Echter als gevolg van de gesloten cao is voor de loonindexering 2018 nog een bijstelling nodig van 1,65%.

Voor 2019 verwacht het ABP wederom een premiestijging te presenteren. Tevens dient een nieuwe cao gesloten te worden. De loonindexering voor 2019 wordt geschat op 2,7%. Voor deze inschatting van de loonindexering is aansluiting gezocht bij "Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers 2018". Hiermee bedraagt de totale loonindexering 2019 4,35%.

Gewogen indexcijfer:

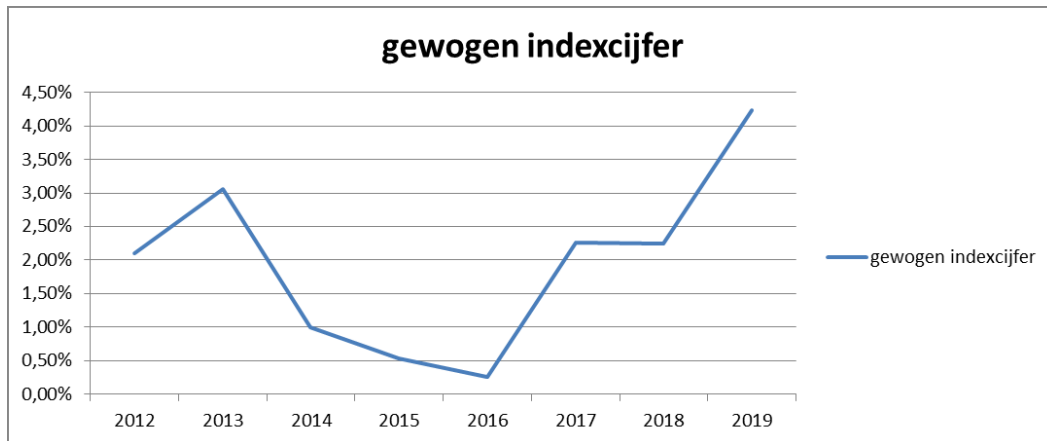
Het gewogen indexcijfer voor 2019 bedraagt 4,24%. Dit is een flinke stijging ten opzichte van voorgaande jaren.

Daar waar de stijging van de kosten betrekking heeft op rijksmiddelen, dient het Rijk te voorzien in dekking. Dat gebeurt wel voor de reguliere BDUR-middelen. De versterkingsmiddelen ad € 7,5 miljoen, die de VRK ontvangt vanwege de extra risico's van de regio, worden door het Rijk niet verhoogd. Dit maakt dat activiteiten, die met deze middelen worden bekostigd, onder druk staan. De VRK zal in 2018 de inzet van de BDuR middelen evalueren en waar nodig voorstellen doen de inzet opnieuw te prioriteren.

Indexering versterkingsgelden

In de begrotingsjaren 2016 t/m 2018 is ieder jaar € 100.000 voor de indexering van de versterkingsgelden als autonome ontwikkeling meegenomen. Dit komt overeen met gemiddeld 1,6% indexering. De werkelijke indexering over deze drie jaar is gelijk aan de beschikbaar gestelde middelen (2016 0,26%, 2017 2,26% en 2018 2,24% in totaal 4,8%).

Voortzetting van deze beleidslijn betekent een indexering van € 6.250.000 x 4,24% = € 265.000.

Effect op nominale ontwikkeling voor 2018

Voor 2018 is dekking noodzakelijk voor de extra nominale ontwikkeling van 1,86%.

Dit percentage is buiten de afgesproken bandbreedte van 1% en zal dienen te resulteren in een verzoek tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage 2018 bij de programmabegroting 2019.

Over het doorberekenen van de extra nominale ontwikkeling 2018 zal met de opdrachtgevers van de onderstaande opdrachten nog overleg volgen.

Bedragen x € 1.000

JGZ 0-4	GGD Jeugdgezondheidszorg 0-4 ontvangt voor alle werkzaamheden JGZ 0-4 een bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer. In programmabegroting wordt uitgegaan van een indexatie van deze bijdrage analoog aan inwonersbijdrage. De Gemeente Haarlemmermeer hanteert echter een lagere indexering voor dit product waardoor bij ongewijzigd beleid een exploitatietekort zal ontstaan. Of de te leveren prestatie of het te factureren bedrag moet worden bijgesteld.	40
Brede Centrale Toegang Kennemerland	Indexatie subsidiariteiten in lijn met indexatie programmabegroting 2018. Nu de indexatie omhoog gaat moet het subsidiebedrag evenredig worden bijgesteld.	24
Technische hygiënezorg	Indexatie subsidiariteiten in lijn met indexatie programmabegroting 2018. Nu de indexatie omhoog gaat moet het subsidiebedrag evenredig worden bijgesteld.	18
Seksuele gezondheid	Indexatie subsidiariteiten in lijn met indexatie programmabegroting 2018. Nu de indexatie omhoog gaat moet het subsidiebedrag evenredig worden bijgesteld.	14
Totaal		96

3.2.1 Loon- en prijsindexering gemeentelijke bijdrage.

De gemeentelijke bijdrage conform programmabegroting 2018 bedraagt € 48.019.000.

- De extra nominale ontwikkeling 2018 (1,86%) bedraagt € 866.000
- De nominale ontwikkeling 2019 (4,24%) bedraagt € 1.974.000
- Doorberekening indexering versterkingsgelden € 265.000

3.2.3 Loon- en prijs indexering BDUR

In de jubibrief BDUR is de loon- en prijsontwikkeling € 62.000 voor 2017 verwerkt.

De programmabegroting 2019 wordt opgesteld op prijspeil 2019; de te ontvangen loon- en prijsindexering van het Rijk voor 2018 en 2019 wordt ingeschat op respectievelijk € 75.000 en € 150.000. Er bestaat een risico dat de uiteindelijke indexering door J&V lager zal uitvallen.

3.2.4 Toename aantal inwoners

De inwonerbijdrage voor openbare gezondheid, jeugdgezondheid en Veiligheidshuis beweegt mee met het aantal inwoners. De toename van het aantal inwoners (4007) leidt tot een stijging van € 73.000.

Effect nominale ontwikkeling op begroting VRK:

	bedragen * € 1.000	
	2018	2019
Prijsindexering	-792	-2.089
Loonindexering	-515	-873
Indexering versterkingsgelden doorberekenen aan gemeenten		265
Stijging gemeentelijke bijdrage	866	1.974
Stijging subsidies en crisisondersteunende taken		448
BDUR jubibrief 2017 Loon en prijs ontwikkeling 2017	62	62
Prognose loon en prijsontwikkeling 2018 en 2019 BDUR	75	150
	-304	-63

3.3 Autonome ontwikkelingen

3.3.1. Arbeidshygiëne: wassen bluspakken

De kosten voor het extra wassen van de bluspakken, noodzakelijk vanwege de hogere eisen aan arbeidshygiëne, zijn ten onrechte niet meegenomen in de meerjarenbegroting. Het gaat om € 24.000 structureel.

3.3.2 Instituut Fysieke Veiligheid Kaderbrief 2019

Als uitloei van de evaluatie van het veiligheidsberaad is de bijdrage aan het werkbudget Veiligheidsberaad vanaf 2018 vastgesteld op € 12.000. Aanvankelijk was hiervoor € 30.000 begroot. Een van de zes speerpunten uit het programma Informatievoorziening, dat in 2015 door het Veiligheidsberaad is vastgesteld, is de realisatie van een landelijk ICT verkeersplein. Vanaf 2019 zullen de veiligheidsregio's bijdragen aan de exploitatiekosten hiervan. De structurele lasten bedragen € 12.000. De eenmalige kosten voor 2018 bedragen per regio € 4.000.

3.3.3 Jeugdgezondheidszorg na fusie gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de gemeente Haarlemmermeer gaan vanaf 1 januari 2019 samen verder als één gemeente. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2019 de GGD ook jeugdgezondheidszorg 0-4 gaat uitvoeren in de kernen Spaarndam, Spaarnwoude, Haarlemmerliede en Penningsveer. In de huidige situatie voert GGD al de jeugdgezondheidszorg 0-4 uit in gemeente Haarlemmermeer en gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gedeelte Halfweg.

3.3.4. Statushouders (2018 en 2019)

In december 2017 is het plan van aanpak vastgesteld om de publieke gezondheid van de statushouders structureel te versterken. Dit plan voorziet erin om bestaande (zorg)partijen te versterken (middels deskundigheidsbevordering), zorgpaden te verbeteren en het netwerk te versterken. Doel is om de uitgangspositie van deze kwetsbare doelgroep structureel te verbeteren. Hiermee is naast de gezondheid ook de participatie gediend. Het betreft een tijdelijke extra investering van € 80.000 per jaar voor de jaren 2018 en 2019.

3.3.5. Infectieziektebestrijding

De stijging van het aantal te behandelen seksueel overdraagbare aandoeningen en de complexiteit daarvan, de toenemende infectieziektedreiging als gevolg van globalisering in zijn algemeenheid en de aandacht die antibioticaresistente opeist, rechtvaardigen een bescheiden uitbreiding van de artsencapaciteit met 12 uur per week. Dit is in lijn met wat de jaarrekeningresultaten van de voorliggende jaren laat zien. Dit leidt tot een hogere structurele uitgave van € 35.000.

3.3.6. Dalende respons op monitors

Voor de gezondheidsonderzoeken geldt een dalende trend als het gaat om de respons op de monitors. De verwachting is dat deze trend, die overigens door alle GGD'en in Nederland wordt herkend, door zal zetten. Om de validiteit van resultaten te borgen, wordt erop ingezet de respons te verhogen, onder andere door meer vragenlijsten uit te zetten en inwoners te stimuleren om daadwerkelijk mee te doen. Alternatieve benaderingswijzen worden daarbij in overweging genomen. Dat maakt dat de materiele kosten voor de wettelijk verplichte monitors toenemen. Het kunnen presenteren van valide onderzoeken is mede van belang om gemeenten gegevens op wijkniveau te kunnen presenteren. De voorziene extra kosten bedragen naar verwachting vanaf 2018 € 15.000 per jaar.

3.3.7. Zorg-en Veiligheidshuis

Het aantal casussen dat zich aandient bij het Zorg- en Veiligheidshuis neemt gestaag toe. Dat vindt vooral zijn oorzaak in betere bekendheid van dit organisatieonderdeel en meer GGZ problematiek, waarbij oplossingen niet makkelijk voor handen zijn. Bovendien neemt de complexiteit van de casussen toe. Dat wordt voor een deel veroorzaakt, doordat casussen laat bij het Zorg- en Veiligheidshuis worden aangemeld, waardoor de zwaarte van de zaak in de regel is toegenomen. Uitgaande van de taakopdracht voortvloeiend uit de recent vastgestelde koersnota, sluit de beschikbare personele capaciteit niet meer aan op de vraag. Wil de taakuitvoering verantwoord worden gecontinueerd, is uitbreiding van de personele inzet noodzakelijk. Dat leidt tot een extra structurele uitgave van € 80.000.

3.3.8. Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) wordt tot en met 2018 bekostigd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Met ingang van 1 januari 2019 loopt de bekostiging voor uitvoering van dit programma via de gemeenten. Gemeenten worden verplicht om het RVP te laten uitvoeren door de organisatie, die tevens de reguliere JGZ werkzaamheden uitvoert. De GGD voert voor alle gemeenten in de regio JGZ 4-18 uit en in de gemeente Haarlemmermeer eveneens JGZ 0-4. Het met de uitvoering gemoeide budget wordt met ingang van genoemde datum overgeheveld van de rijksbegroting (ministerie van VWS) naar het gemeentefonds, op rijksniveau is dit dus budgettair neutraal. Op basis van de septembercirculaire 2017 is inzichtelijk dat de totale omvang van dit budget voor de deelnemende gemeenten, € 994.000 bedraagt. Aangetekend wordt dat de hoogte van het bedrag is gebaseerd op de laatst bekende raming van het aantal jongeren in Nederland. Dat kan bij een actualisatie nog aanleiding geven tot bijstelling.

Bovendien dient te worden opgemerkt dat het gedecentraliseerde budget dat voor uitvoering beschikbaar komt, bestemd is voor zowel JGZ Kennemerland als de GGD. De te verwachten uitvoeringskosten voor JGZ/GGD worden thans ingeschat op € 400.000. De uitvoeringskosten worden in de begroting 2019 opgenomen, waarbij ervan wordt uitgegaan dat dekking plaatsvindt uit een hogere inwonerbijdrage (4-18) en een hogere vergoeding JGZ 0-4.

3.3.9. Actualisatie MJIP 2018-2022

Het meerjareninvesteringsplan wordt geactualiseerd en wordt onderdeel van de programmabegroting 2019. De bijbehorende kapitaallasten worden in de begroting verwerkt.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	bedragen * € 1.000				
	2019	2020	2021	2022	% stijging
Inwonerbijdrage					
Programmabegroting 2018	13.186	13.186	13.186	13.186	
Loon en prijsindexering 2019	1.974	1.974	1.974	1.974	
Toename aantal inwoners	73	73	73	73	
Indexering versterkingsgelden	265	265	265	265	
Statushouders 2018 en 2019	80				
	15.578	15.498	15.498	15.498	18,1%
Bestuursafspraken					
Programmabegroting 2018	34.451	34.376	34.356	34.356	
totaal gemeentelijk bijdrage	50.029	49.874	49.854	49.854	5,0%

3.4 Actualisatie risicoprofiel

Bij het opstellen van de programmabegroting 2019 zal het risicoprofiel worden geactualiseerd. De volgende veranderingen worden dan meegenomen:

- Om de transitie naar de Landelijke Meldkamer Organisatie duidelijker en concreter te maken werkt het ministerie van J&V aan een voorstel om een aantal zaken uit het Transitieakkoord, voor wat betreft de meldkamer brandweer, in een keer financieel met de regio's te regelen. Het gaat hierbij om onder andere de kosten van beheer, achterblijvende transitiekosten en taakstellingen. Deze uitwerking van het transitieakkoord geeft duidelijkere kaders en helderheid voor de uitvoering. Daartegenover komt het restrisico wel bij de regio's te liggen.
- Landelijk wordt onderzocht, samen met Brandweer Nederland, of en in welke mate de invoering van de wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) gevolgen heeft voor de kosten van de brandweervrijwilligers.
- De beleidsaanpassing kapitaallasten (1^e begrotingswijziging 2018)
Omdat er op basis van werkelijke kapitaallasten wordt geraamd, bestaat het risico dat voor de jaren volgende op deze begrotingsperiode onvoldoende middelen in de begroting beschikbaar zijn voor de kapitaallasten van alle noodzakelijke investeringen. Dit risico wordt bestreden door het inzicht in de vervangingsinvesteringen voldoende tijdig beschikbaar te maken, zodat hier in de bedrijfsvoering tijdig op kan worden geanticipeerd.
- De interne rekenrente voor nieuwe leningen is vastgesteld op 1,5%. Deze historisch lage rekenrente maakt dat er een risico ontstaat dat de VRK bij toekomstige rentestijgingen buiten het begrotingskader raakt. Het risico op rentefluctuatie wordt bestreden door het afsluiten van leningen met een langere looptijd.
- GGD Jeugdgezondheidszorg 0-4 ontvangt voor alle werkzaamheden JGZ 0-4 een bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer. In programmabegroting wordt uitgegaan van een indexatie van deze bijdrage analoog aan inwonersbijdrage.

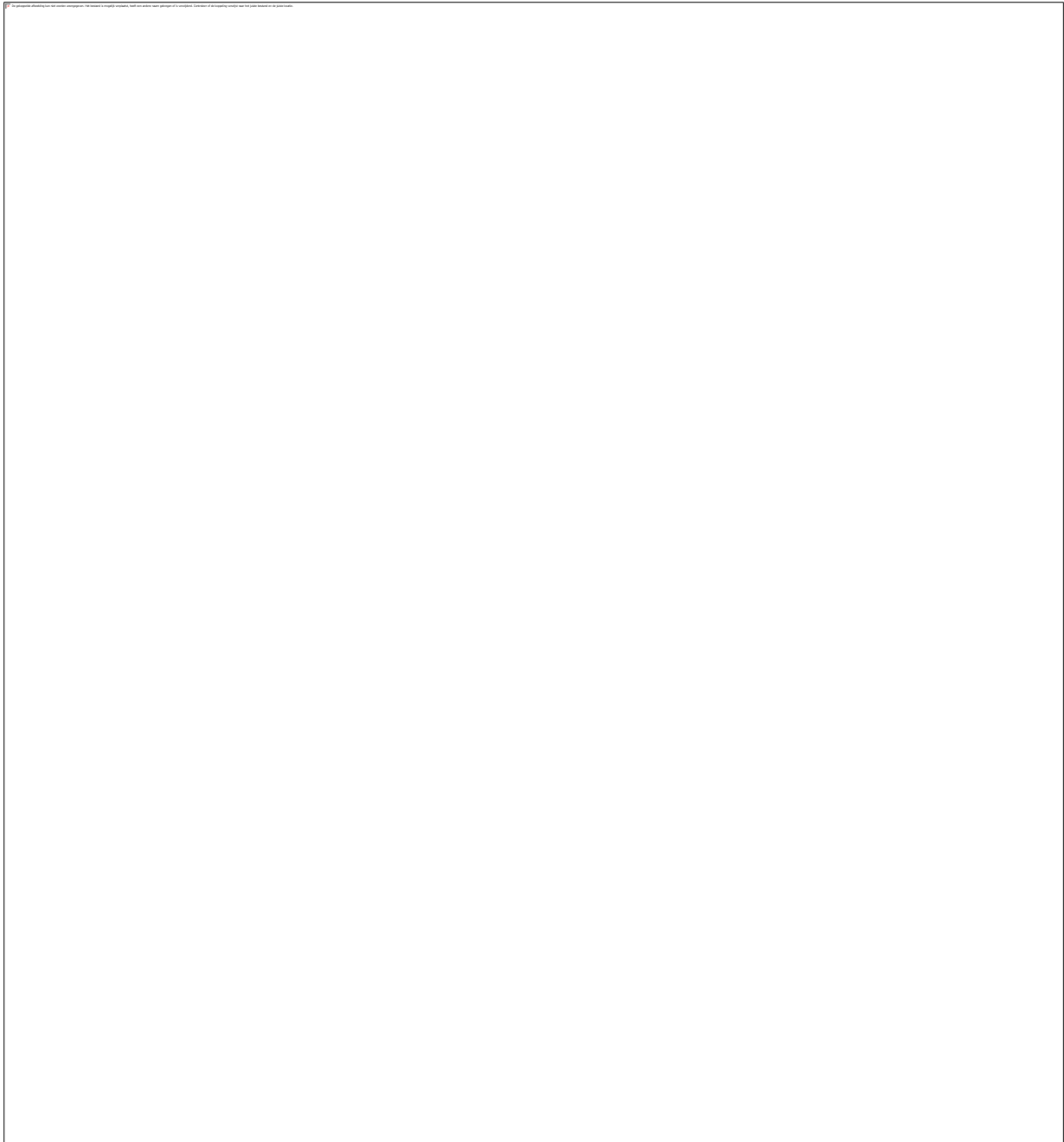
Gemeente Haarlemmermeer hanteert een lagere indexering voor dit product. Dit heeft een negatief effect op de opbrengsten, wat alleen kan worden opgevangen door personele taakstelling en/of vermindering huisvestingskosten.

- De cao gemeenten loopt van 1 mei 2017 t/m 1 januari 2019. In bijlage I is een samenvatting toegevoegd over de deze Cao. De thema's 'flexibiliteit en zekerheid' en 'duurzame inzetbaarheid' vragen om inzet op loopbaanontwikkeling en mobiliteit. Met de nieuwe cao heeft iedere medewerker eens per drie jaar recht op een gesprek met een gecertificeerde loopbaanadviseur. De impact van de nieuwe cao is nog niet verwerkt in de begrotingskaders.
- Door de vergrijzing van het medewerkersbestand ontstaat er meer kans op uitval. Dat vormt een risico voor de bedrijfscontinuïteit. Aangezien de noodzaak tot bedrijfszekere dienstverlening op veel taakonderdelen een gegeven is (roostergestuurde bedrijfsonderdelen), zal meer inhuur nodig zijn om schade te voorkomen.
- Het dienstverband van brandweervrijwilligers wordt gemiddeld korter. Deze tendens betekent meer verloop en dus extra inspanningen en kosten op het punt van werving, selectie, opleiden, oefenen, etc.
- De start van de gezamenlijke meldkamer Noord Holland is door het later beschikbaar komen van het nieuwe C2000 uitgesteld. Hierdoor wordt de terugverdientijd van de frictiekosten tot de overdracht van de meldkamer aan de Nationale Politie korter dan in de bestuurlijke besluitvorming als uitgangspunt is gehanteerd. Hierdoor bestaat het risico dat de ten doel gestelde besparingen niet geheel zullen worden gerealiseerd en er een financiële tegenvaller bestaat. Of, en zo ja in welke mate J&V voor deze kwestie een oplossing zal bieden, is nog niet duidelijk.

3.5 Samenvatting van het effect op het meerjarig financieel beeld

Resumerend ontstaat het volgende beeld over de financiële positie van de VRK.

Dit beeld geeft inzicht in de omvang van de opgave waar de VRK voor staat om de meerjarenraming sluitend te houden. Uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting.

- * regels horen bij elkaar
- ** regels horen bij elkaar

Bijlage: samenvatting cao gemeenten

VNG en de vakbonden hebben in oktober 2017 de Cao Gemeenten 1 mei 2017 – 1 januari 2019 bekrachtigd.

In het akkoord staan afspraken over negen thema's. In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste punten per thema samengevat.

Thema	Samenvatting
Flexibiliteit en zekerheid	• Een passend evenwicht tussen zekerheid en externe flexibiliteit. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij werkgevers en medewerkers. De verwachting is dat de behoefte aan externe inhuur kan afnemen door nieuwe initiatieven voor interne flexibiliteit. • Ontwikkelen strategisch personeelsbeleid waarin flexibiliteit en zekerheid een vast onderdeel vormt. • Stimuleren van diversiteit • Loopbaanontwikkeling en mobiliteit, medewerkers die bereid zijn om een stap te zetten worden ondersteund door de werkgever. • Toeslag voor payrollmedewerkers waardoor gelijke beloning wordt gerealiseerd. De technische uitwerking volgt en invoering van deze afspraak vindt plaats per 1 juli 2018. Dit komt niet of nauwelijks voor bij de VRK.
Duurzame inzetbaarheid	Het doel van duurzame inzetbaarheid is dat medewerkers gelet op de belastbaarheid en competenties, hun werk goed, gezond en met plezier kunnen blijven doen en daarbij breed inzetbaar blijven • Veranderende behoeften en omstandigheden per levensfase • Een leven lang leren (of ontwikkelen) • Eens per 3 jaar recht op een gesprek met een gecertificeerde loopbaanadviseur. • Werkdruk opnemen in de dialoog tussen werkgever en werknemer. • Het aantrekken van jong talent. Afspraak binnen de looptijd van deze cao 2000 jongeren aan het werk te helpen bij gemeenten.
Verlof	Lokaal kennen gemeenten in verschillende verschijningsvormen – extra bovenwettelijk verlof toe. Partijen hebben de intentie om per 1 januari 2020, als er overeenstemming is over de sectorale norm in verlofdagen en overgangsrecht, een nieuwe verlofregeling op te nemen in de cao.
Bewust belonen	Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een nieuw bewust beloningssysteem. Partijen hebben vastgesteld dat dit niet het moment is om een landelijk systeem in te voeren. Tijdens de looptijd van deze cao kunnen er onder voorwaarden pilots worden opgestart.
Financiering A+O fonds	Voor gemeenten Partijen spreken af dat gemeenten vanaf 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020 met de huidige bijdrage de financiering van het A+O fonds Gemeenten continueren.
De banenafpraak	Arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijven vergroten. Partijen spreken af om de taakstelling in de landelijke banenafpraak voor de gemeentelijke sector te halen: 2625 banen op 31 december 2018. Uiteindelijke doelstelling t/m 2023 om 5250 banen te realiseren.
Een aantal overige afspraken	Bij wijziging in of van de functie of bij overplaatsing is het mogelijk om een Verklaring Omtrent het Gedrag op te vragen. Dit biedt meer zekerheid voor werkgever.

Loonparagraaf en looptijd	De cao loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019 De salarissen stijgen per 1 augustus 2017 met 1,0 % Een deel van het IKB stijgt per 1 december 2017 met 0,5% (pensioengevend deel) De salarissen stijgen per 1 januari 2018 met 1,5% Een deel van het IKB stijgt per 1 juli 2018 met 0,25% (pensioengevend deel)
Slotbepalingen	Het akkoord is op alle onderdelen voor alle gemeenten bindend.